

Nummar 13.
17ad jakkegærde.

Korsfjord'ast:
15ad JULI 1915.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Nuortta * Naste.

Daina nummarin algga min bladde su nubbe jakkegærde. Nuftgo min lokkek oidnik, de læ min bladde ožžom odda bagjelčallaga daihe klice. „Nuorttanaste“ maksa dat sëmnia go duot naste mi illodatti doi, gæk occe Jesusa. (Loga dam birra Matteus 2 kap. 9—10 værsa.)

Nuft læ maidai „Nuorttanaste“ illodattam ædnak Same ustebid ja čajetam dam 16—17 jage sisa ædnagidi Jesus mana krubba siste.

Nuft čajeta min blade odda bagjelčala ovta naste mi suppe su suodnjarides oabmegečči (bagje-sami) bagjel, gudek sulastattek doluš Nuorttaædnam oabmegeččid sin æloiguim ja lavoiguim. Min blade odda bagjelčala orru læme min mielast hui čabbis ja heivolaš su namas mielde „Nuorttanaste“ daihe naste nuorttan.

Dat læ min savaldak, atte dat ain galgaši bairadet sær-radet min Same albmug (Nuorttaædnam asi bagjel) ja illodattet sin ain dastmanŋelge.

Dam bagjelčallaga læ govvedam sardnejotte Wangberg boarrasemus bardne Josef Wangberg Tröandemest, dušše 17 jage boarest. Dat læ buristdakkum dam nuorra dača gandast. Sudnji gulla gudne ja gitos dam oudast.

Sardnejotte M. Furevik

— gæn gova mi dast čajetap — læ riegedam Mada-Norgast, Søndfjorast. Muttom jage dast ouddal bodi son Sameædnami oappam va-

ras samegiela, ja nuft šaddat sarnedægjen Sami gaskast. Gæsseg 1911 bodi son Buolbmagi, gost su vuostas skuvlabæivek algge dam sëmnia gammarest, gost pro-

fessor Konrad Nielsen ja ain æra Dačak læk oappam darogiela. Višsalvuodain bargai son oappat samegiela. Muttom aige manŋel manai son Garašjokki ain æmbo oappam varas dam vaddes giela. Manŋelgo Garašjogast læi orrom ovta aige algi son jottet bagje sidai mielde ja doallat sarnid samegilli, ja farga šaddai son bagje sami bæggalmas „oappes Mattias.“ Son gillai sikke buore ja baha singuim ovtast mæce vagjolusast. Manga čoaska buolaš ija læ Furevika vasetam duoddarin juo dam aige sisa. Son i lave sæstet ječas: dastgo son læ duottavuodast baggijuvvum Kristus rakisvuodast. Vaiko son læ nuorra olmai, de læ son famolaš sarnedægje. Su sarnek læk čielggas ja son dietta laga ja evangelium bigjat riftes sagjai. Ibmel læ adnam dam nuorra vielja buristsivdnadussan nuft atte sielok læk morranam suddo nakkariš.

Mattias Furevik jotta Stavanger Samemišsonast, man oudastolmai læ oudalaš Sameædnam bappa Otterbæck. Dat sëmnia miššona læ bajasceggim boarrasisida Tanai, mi dai beivi læ vihatuvvum.

Sëmnia miššonai gul-la Korsvik, Nils Garggo, særvvegodde oabba Tanast, Næssebyest ja Porsangost. Ibmel buristsivdnedifçi sin bargo!

Varalaš aigek.

— Go mi dal ašlep ovta varalaš aige siste, go dat profetalaš einostusak bassečallag mielde ollašuvvagottek, maid mi lokkap Matteus 23 ja 24 kapitalest, maid Jesus sarnoi mañemuš gærde Faresealažaidi ja čalaoappavažaidi.

Dast aigom mon namatet Jesus ječas sanid maiguim son gar-raset cuigodi Judalažaid, go si bagjelgeče ja hilggo su oappalad-dam aige ja dam armo mi fallu-juvvui Jesus bokte sigjidi. Moft Jesus diedeti Judalažaidi sin hævvanæme birra ja dam garra ran-gaštusa mi sin bagjeli boattemen læi. — Gæča ja guoratala, atte buok læ ollašuvvam.

Dast namatam soames sanid, maid Jesus sarnoi ja dak čugjik naft: „Jerusalem! Jerusalem! gutte profetaid goddak ja sin gedgi-guim sormik, gudek du lusa læk vuolgatuvvum, man davja datušim mon čokkit du manaidad, nuftgo vuonces čokke su čivgaides soa-jaides vuollai! Ja epet di dattom. Gæča, din viesso galgga guddujuv-vut digjidi avddemen.“ Mat. 23, 37—38.

Dast aigom mon guoratallam vuollai bigjat, rakis usteb, nuorra ja boares, vuttivalde dai bæste sanid. Dast govveda min varra lrgge ječas vuoncesen. Dat læ okta jeddijægje govva. Gæča, rakis usteb, moft vuonces su luondos mielde mænnođ ja maggar rakis morraš dat adna su čivgaides ou-dast! Su jienas dat bajed ja ravkka sin boattet lusas, ja lebbe su soajaides govčasen čivgaides bag-jel. Gæča, maggar čabba govva dat læ! Nuft davja læi Jesus ravkam Judalažaid ja bajedi su njuoras jienas sin vuostai ja falai sigjidi armo ja suddoi andagassi addujume, ællem ja vanhurskes-vuoda ječas bokte, ja sarnoi æl-lemsane; dastgo son læ dat ællem laibbe, mi almest vuolas bodi; mutto si hilggo su ja æige oskom su ala, damditi čuovoi sin bagjeli lbmel moarre ja rangaštus, ja mi oaidnep atte buok læ ollašuvvam.

Rakis usteb, nuorra ja boares, gutte ik vela læk aiccam du sielo dile hævvanæme birra, barga jorggalet ječad ja oca suoje Jesus soajaid vuolde, gost bærgalak, sielosorbmiægje i mate du hævvatet agalaš hævvanæbmai. — Dast namatam mon fast daid Jesus sanid, man davja igo ain dalge Jesus bajed su vaiddem jienas ja ravkka min nuftgo vuonces ravkka su čivgaides ja lebbe su soajaides min vuostai.

Rakis usteb, don daidak halidet jærrat must, moft dat šadda? De vastedam dudnji, son læ bigjam ja guoddam su manaides ædnam ala, ja læ bigjam sin ječas sagjai duodaštægjen su varra evangeliium birra ja lebbe ain su soajaides govčasen, ja bovde su manaides jiena bokte boattet ječas lusa ja osko bokte čiekkadet su varra havi sisa, gost bærgalak i bæsa min sorbmik. Vuonca bokte arvvadatta min sieloid varra lrgge ječas, ja vuonca čivgai bokte arvvadatta son min sieloid, gæid bærggalak vigga sorbmik nuftgo aimo gazzalodde boatta ja datto sorbmik vuonca čivgaid, de bajed Jesus nuftgo vuonces su biekom jienas su manaides njalme jiena bokte ja ravkka su varra evangeliium sarne bokte boattet su ječas lusa. Ja su duotta manak, dak rakis kristalažak bajedek sin jiena ja ouddanbigjek dam guokte testamenta bassečallagid, boares ja odda testamenta bassečallag sanid duodaštussan. Vuonca soajaid bokte arvvadatta son dam guokte testamenta čallag sanid, maid Jesus maidai lebbi duodaštussan ječas birra.

Loappa boatte nummarest.

Kristianiast.

Hr. redaktøra!

Dat mi farga olles jage -læ dævddam buokai miela mailme mietta læ soatte, dat likkotes soatte, dat olmušlæsmættom, isso-

ras olmušnjuovvam, masa historja i dovda sula. lbmel dietta, moft dat šadda loappat. Min ædnami i oru læme vuost nuft varalaš, mutto mi æp diede maidege, mi æp sate cælkket, maid ittaš bæivve bukta. Stuora oasse min skipain šaddek baččujuvvut bodnaš abe alde, dak skipak, mak galge buktet migjidi borramuša ja æra darbašlaš bierggasid ja mannat olgus æra rikaidi dai galvoiguim, maid mi sattep vuovddet. Dak billestuvvujek okta nubbe uanest, muttom gaskai æi šadda olbmukge gagjujuvvut. Mutto daddeke jottek min arjalaš mærra-olbmak jabmemin juokke minutast čalmidæsek oudast moraštedin sin ædnam olbmuidasasek maid si darbašik ællem bajasdoalatussan, jos soatte galgaši dæivvat min. Dak olbmuk læk ansašam obba našona rame ja gudne.

Dabe Norgast gilvvojuvvui dam jage æmbo gordne go goassege-ouddal; mutto goikko læ billedam ænaš oase. Daggaraš goiko æi mate olbmuk muittet dam mañemuš 30 jakkai. Dabe oustaædnamest læi nu čoaskis 3 vakko dastouddal, atte potetosrasek galbmogegje manga sajest. Ænašidi šadda dat jakke hæjos jakke, maidai avji dahost, ja olbmuk læk ferttim juo njuovvak obba oase sin omincesek. Dat orru čajetæmendam lakai hui sævnjaden.

Mutto dam sagjai, go dat aigge galgaši manedet olbmuid duotta jurddagi, de læ ædnag olbmuk erinoamačet gavpugin, gæk havskotallek mæsta vela værrabut goouddal. Dak havskotalamsajik læ ækked ækked mañest bagjeldevdjuvvum moraškættes, fuolates olbmuin, olbmain ja nissonin, gæk orruk ællemen dušše suotastallam varas. Teatrek ja daggarak læk tinim buorebut dam jage go oudal, ja kafeain ja restarantain čokkajek olbmuk gukkas igji. Mon im mate lbmel, maid dak olbmuk jurdašik, vaiko bælle mai bme nuft cælkket čuožžo dola siste, daddeke sattek ællet daggar værtalis ællem.

Ja buok dam vuolde bargga radditus ja stuoradigge jos vejo-laš doalatet min ædnama olgobæl-

de soade — ja soaldatak dollek
oskaldasak vavta.

Kristiania, 5. juli 1915.

Joh.s Gjetmundsen.

Vestertanast.

Hr. Ole Andersen!

Mon bivdam saje dam ucca
bladaši! Dænojoga luossabivdo bir-
ra aigom mon muittalet bagjen-
dæno olbmuidi, sikke Buolbmak,
Garašjoga ja Suoma bæle olbmui-
di. man dat læ vahaglaš vuollen-
dæno luossabivddo bagjendæno olb-
muidi, go dædno manna mai ma-
nost, de alggek buodoi bigjat Dæ-
nonjalmest nuft ollo, atte go vad-
nasin læ mannamen de fertte gar-
vet, ja dobbe i læk obba base
rafhege. Mutto kristalašvuoda ja
čoaggalmasaid dollek dalvveg viš-
šalet, ja go luossabivddo boatta,
de læ nokkam kristalašvuotta. —

Vaddes læ bæssat luosa ba-
jas Dednoi, go ollo læ bivddosak.
Mon doavom atte dak moadde
luosa, mak bagjen dænost goddu-
jek, dak læ fiermest bæssam. Dat
læ aibas boastot, atte vuollendæno
olbmuk ožžuk bivddet orostkætta.
Mu mielast orru, atte dat galgaši
læt golbma jandur rafhe dam rag-
jai go oktan dædnon gollgagoatta.
Ja Dænost læ opsyna nuft arvved-
mættom, dæno buoddomest i adde
maidege. Son i passe ærago dam
čace maid jiegnā læ roggam ja
gosa læ čoakkanam buok ruska ja
læ orročacce. Ja lokka vela ješ,
atte die læ Dæno oalle, ja passe
vel dam viššalet.

Di Buolbmak, Garašjoga ja
Ocejok olbmuk, di galggabetet
barggagoattet dam ala ja rakadet
listai ja čoagget namaidædek vuol-
lai, ja mi maidai veketep din.
Gal mi arvvedep, atte dat læ
boastot, atte bivddet dænonjal-
mest orostkætta ja bagjendæno
olbmuk fast nelggok, maina i læk
æra tinistus.

Mon datošim, atte di galgga-
betet maidai min veketet dam
ala, atte ožžot bivddet lavvardak
ækkedi 6 ragjai ja vuostarga id-
dedest 6 ožžot rappat. Mon doai-
vom, atte mon boadam Garašjok-
ki dalvveg, dalle mon aigom æm-
bo dinguim dam birra sarnodet,

sikke mærra luosa ja dæno lūssa
bivdo birra. Mon doavom, go mi
barggap ovtaradest, de dat manna
burist. Dat galgaši farga barggo-
juvvut ja vai dat farga ollašuvvu-
ši. Mærra luossabivddo i læk dig-
jidi vahagen; dastgo oalle læ ra-
vas. Gal di oinidek dalle go mæ-
rast bivddojuvvui njuolgo vakkoi,
de bodi luossa dievva dæno, go i
læm vel dalle nuft dievva buod-
dom dæno njalme go dal.

Dam di ožžobetet diettet
bagjendæno olbmuk, atte maid
mon dast čalam, læ duotta.

Dærvuodak buok oappasidi.

John Sabbasen, Stenneset.

Raddovuonast.

Oudeb brævast namatim mon
vehaš daid dalvve ja gidda addal-
dagai birra, nuftgo borramušgalv-
vo, mi læ boattam fru Thora
Amble gitti. olgusjuokkem varas.
Ja mon duodaštam, atte son læ
gudnalažat olgusjuokkam buok gef-
hidi, mudnji sëmama go buok je-
čaidi. Mon læmaš gitevaš ja cæl-
kam vaimolaš gittosid buok Ib-
mel manaidi, nuft atte fru Amble
i galga æpegudne ožžot daggo-
bokte dademielde go mu dame-
dovddo luotta muittalet.

†

Must læ vielja bardne hævva-
nam Gamvikast. Son manai su-
rutes dilest agalašvutti. Di rakis
nuorak nuftgo boarrasak, valddek
vara, amas jabmem din dæivvat
surutesvuodast ja goccemættom di-
lest. Muittet, maid balkaid dalle
ožžebetet.

Vaimolaš dærvuodak buok Ib-
mel manaidi gukken ja lakka.

Guttorm Olsen.

Alaskast.

Mars 16. 1915.

Ollo usteblaš dærvuodak must
buok samidi, ja erinoamačet Por-
sango daihe Goakgiedde olbmuidi.

Ja mi læ oktibuok sivvan, go
si æi čale šat brævaid, æige oid-
nu čallemen sagai Nuorttanastai?

Mi ællep dærvvan dabe ja
juokke dingga læ dam ouddalas
viero mielde.

Lars A. Nilsen, Bethel.

Hr. Lars Nilsen!

Gitos abbonntai ja dam 6 dol-
lara oudast, maid don saddijek min
bladđai! Bladde galgga sigjidi lage-
duvvut buoremus lakai. Gitededin du
dam viššalvuoda ja rakisvuoda oudast
maid don čajetak min blade vuostai
mærkašam mon vaimolaš dærvuodai-
guim dadnji ja buok Alaska samidi.

Čale ain sagai min bladđai, du
bittak læ buristboatemest.

Redaktøra.

Alaska-sagak.

Dal bivdam saje min »Nuortta-
nastai« dam moadde sadnai. Dabe el-
lek olbmuk dærvvam. Mutto aigek
læk divrrum vebaš dabe. — Ja mæce
ælli nakek læk halbbon. Boaco mai-
dai læ halbbon Alaskast, dušše 25
dollara. Ja dal ožžok vilggis olbmuk
oastet njiñalis boccuid maid, dušše
samin læ loppe vuovddet aldoid; mut-
to »miššovnak« ja eskimoarak æi oa-
žo vuovddet njiñalas boccuid æi ok-
tige; mutto varres boccuid gal ožžuk
vuovddet.

P. M. Spein læ maidai vuovd-
dam 100 boccu.

Vilggis olbmuid boacu barggo-
manua burist.

Golle maidai gavdnu vebaš juok-
ke jage, ja Nomest mai bægga buo-
reb go ouddal.

Alaskast barggek olbmuk argaid
ja basid birra jage; mutto æi oro gal
buoreb, go olbmuš jægada oaze æm-
bo go lbmela. Vissa daggar suddoi
bokte šaddet mænga rakis vaimo gad-
njalak golggat, go duomo hærra bæiv-
ve boatta. Nuft orru daina beivin,
atte bibala æi halidifci guovllat; mutto
dušše daggar saga, mi ožžai læ buor-
re ja i vuigñi. Dat læ maid olbmū
manak halidek gullat. Čabbak læk
dak bittak lokkat, mak sardnuk dam
basse nama birra; dastgo orruk dak
bæivek lakkanæimen, maid mi lokkap
basse Johannes almostusast.

Per M. Spein.

Ædnambruvka.

Čali jotteopatægje Kulsland.

Lavdnje- daihe darfebarggo.
Lavdnje ja koalla.

Jiegnā algga dal eritmannat jeg-
gin, lavdnječuoppam aigge læ juo-
siste. Sulluin ja mærragaddin, gost

jiegna eritmanna jottelebbot, læ lavdnje barggo juo gærggam. Buokak orruk ibmerdæmen, atte boalddamušgačaldak dam jage læ vaddes, ja atte buokain, gæina læ vejolašvuotta bæssat lavdnjejjegidi daihe boalddemlavnjejjegidi, berrijek sikkaruššat aldsešek valjis boalddemlavnje. Jos vela lavdnje i læšge buoremus sorta, de sadda dat daddeke dat halbemus boalddamuš.

Min koallafievredæbme boatta Storbritaniast, gost olgusfievredæme gielidus bođi fabmoi juo 13ad mai. Ja vaiko mi mañjel læp ožžom oastet ovta oase koalaid, šaddek dak dadde mendo divrasen.

Storbritaniast læ olgusfievredamtuolto koalaidi arvvaluvvum lasetuvvut 4 sh. tona ala dam lagamuš boatte aigest. Min dalaš koallaadnui šadda dat lasetet 10 miljon kruvna jakkasažat, duttadattim varas min boalddamušanu.

Oktisulastattemin dai moaddelagaš boalddamuš liggimfaimoin mærkasuvvu, atte olgusoudedet 10,000 »varmeenheter« darbašuvvu 1,15 kg. antacet kül, 1,33 kg. engelske stenkul, 1,43 kg. koks, 2,81 kg. čuppumlavnje daihe mašinlavnje, 3,36 kg. soakke-muorra, 3,19 kg. guossamuorra daihe bæccemuorra.

Davalaš hadde vuolde — okta gros maksa 10,000 »varmeenheter« stenkoalin 2,9 evre ja lavnjin 2,85 evre. Dal læ koallahadde bagjanam moadde gærddai ja lavnje šadda dalle nabbo moaddegærddai halbed go koalla.

Mailme-soatte.

Soatte sagak nubbastuvvek bæivest bæivvai. Vuoitto jorra duom dam bællai, mi dakka soade ain 'gukkebun.

Tuiskalažak

læ vuot saddim muttom Norga skipa bodnai dai gieskaid. Mutto dal læ ješge alggam ožžot dam scemma balka, dainago engelas soatteskipak læ dal alggam doarredet tuiska malmasuvdde skipaid Norga gaddi vuolde ja bæččet bodnai. Nuft læ okta englas soatteskipa vuogjodam ovta stuora malmalasta dampa Vestfjordi. Ballamest læ atte maidai æneb tuiskadampak šaddek mannat dam sæmma gæino. Ollo engels soattedampak oidnujek Norga gaddid vuolde.

Girje-diedetæbme.

Sardnejotte Wangberg Troandemest, gutte 12 jage læ jottam Sameædnamest »rafhe evangeliumin,« læ dal olgusaddam ovta ueca vuoinalaš girjača samegilli, man namma læ

Bibala oappo oamedovdo birra.

Dam girjest læ oktibuok 60 sido (bæle), mast 2 gova. Go olmuš rabasta dam girje, de dæivva vuost Wangberga ječas gova, go son čokka ja logada »mailme buoremus girje« (bibala). Oanekažat muittaluvvu su bajasašaddam birra ja moft Ibmel læ fievredam su dam mailmest. De dæivvap mi dam stuora miššonlavo gova, maid son læ ožžom olggoædnamest »nuftgo vastadus osko rokkusi.«

De boatta girje ječas sistdoallo. Čielgga čallag saniguim čilgge son olmu oamedovda golinalagaš dilalašvuodda vuolde, namalassi:

1. Nuftgo baken [alma laga ja evangelium taga.

2. Judalaš (Israelitalažak dam boares litto viessodalodoalatusast j. n. v.

3. Ođđasistriegadam kristalaš oamedovdo dam dalaš šerris evangelium čuovggasist. Dam girje berre juokkehaš lokkat, gæst læžža oamedovdo, ja dat læ okta daina maid olmuš ainas berre guoratallat. Vuostas oasse dam girjest loappa Sanky bæggalmas morridus lavllagin »Ovcelok ja ovce savca legje« mi læ jorggaluvvum Samegilli min oskaldas vielja Ovla Hændaraga bokte Kristianiast.

Girji nubbe oasse sistedoalla namatuvvu oanekažat ja čielggaset dai saniguim; »Jos don oskok, manditi ik læk don dalle visses du bestujumad ala, ja jos don læk bestujuvvum manditi ik læk dalle ilost?« — Dat oasse læ samasjorggaluvvum darogielast ja berre ainas gavdnujuvvut juokke guoratalle ja jurdašægje Ibmel mana duokken, nuftgo maidai daina, gæk »jerrek dam riftes gæino mañnai.«

Dast læ oanekažat namatuvvum dam girje sistdoallo. Dam girje hadde læ nuft halbbe, atte dam nagada juokkehaš oastet. Dat maksa dušše 20 evre ja 5 evre porto. Gi 25 evre frimærkaid [jogo 10 daihe 5 evresaš] sadde ožžo dam girje dallanaga poastas saddijuvvum

Nuorttanaste ekspeditionast,

Korsfjorden, Altenfjord.

Goas soatte nokka?

Dat læ obba mailme buollevaš gačaldak: Goas soatte nokka? Englanda famolaš soatteminister Kitchener læ gieskad čalkkam ovta sarnest, atte soatte šadda gukkalmas ja atte dilalašvuotta læ dal verreb go soade algost.

Smaveb soattefamok orruk vaibbamen soattamest, mutto i læk buorre hættetge stuora famoid soatte gæzai gaskast.

Ballamest læ, atte dat stuora »moallogarre oazžo æmbo gussid«, jos soatte farga i noga.

Buorre avje ja potetosšaddo

orru šaddamen dam jage Sameædnamest.

Amerika

læ hui gierddavaš Tuisklandain, vaiko dat mai duottavuodast vaiveda dam. Præsident Wilson i oru læme nuft hoppui miekkai doppet.

Guovddagæino skuvlaruta.

Čakčaskuvla algga vuostarga 20. september 1915.

Bagjesamiskuvla daihe dalve-skuvla algga vuostarga 3ad januar 1916

Vanhemak berrijek ječa diettet ja muitost adnet manai age. Dat i lek mikkege vuttivaldetatte ašid atte si æi dieđe lægo manak skuvlagædnegasak. Juokke manna læ skuvlagædnegas go læ **dævddam 8 jage**. Ja dat læ vanhemid gædnegasvuotta diettet goas manna læ skuvlagædnegas.

*

Skuvlaolbma Aarseth forslaga mielde læ skuvlastivra valddam čuovvovaš ovtarađalaš mærradusa:

Boatte aigest aiggo skuvlastivra sakkotet 1 kruvnam juokke bæivvai juokke manast mi skuvla mañeda. Dat maksa hælbbadumid gidda 10 bæivvai.

Guovddagæino skuvlastivrast, ²⁵/₅—15.

Jacobsen,
formand.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive juokke manost.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkodagast, blađde dinggujuvvu juokke poastarappe bokte.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prenttimrakkanusast Korsfjord'ast